

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Ülkelerinde yaşanan çatışma, iç savaş ya da ekonomik şiddet sebebiyle yaşadıkları toprakları terk ederek Türkiye'ye gelen milyonlarca sığınmacı, göçmen Türkiye'de statü olarak tanınmasa da aslında mülteci pozisyonunda olan milyonlarca insan bulunuyor. Bunlar arasından Suriyeliler, Geçici Koruma Yönetmeliği ile birlikte "geçici koruma" altına alınmış ve ülkelerinde istikrarlı bir ortam oluşuncaya dek Türkiye'de 'misafir' olarak kalacakları yönünde bir söylem topluma empoze edilmiştir. Türkiye'ye sığınan Suriyeliler açısından böyle bir realiteden söz etmek mümkün görünmemektedir. Savaşın sona ermesi ve ülkenin tekrar istikrara kavuşması hem Türkiye'nin bölgede izlediği çözümsüzlük politikası, hem bölgede dünya güç merkezlerinin yürüttüğü vekalet savaşlarının sürmesi nedeniyle Suriye barıştan ve istikrardan uzaktır. Halihazırdaki şartlar itibarıyla, bölgede savaşın ve çatışmaların yakın gelecekte sona ereceğini söylemek mümkün görünmemektedir.

İzlenen yanlış politikalar ve söylemler, mülteci, sığınmacı, göçmen statülerinin tanınmış olması gereken kişilere yönelik insan hakları ilkeleri ve hukuki güvenceden yoksun şartları her geçen gün daha da ağırlaştırmaktadır. Uluslararası sözleşmelere konan coğrafi çekince nedeniyle de Türkiye'de milyonlarca sığınmacının statüsüz ve güvencesiz kalması insani krizi daha da derinleştirmektedir.

Son dönemlerde artan nefret söylemi, ırkçı, şoven kışkırtmalar ile Türkiye artan şekilde mülteci/göçmen ve sığınmacıların can güvenliklerinin olmadığı bir ülke haline dönüşmüştür. Suriyelileri ve Ortadoğu'dan gelen göçmenleri Batı'ya karşı şantaj aracı olarak kullanan hükümet politikaları yanı sıra, iç politikada da ırkçılığı körükleyerek siyasi rant peşinde koşan

sorumsuz politikacılar eliyle sığınmacılar, göçmenler, mülteciler Türkiye’de hedef haline getirilmektedir.

Temel insan hakları belgelerinde kabul edilen mültecilik hakları ve hiç kimsenin can güvenliği bulunmayan bir ülkeye geri gönderilemeyeceğine dair geri gönderme yasağı yok sayıldığı için yaşam hakkı tehdit altında olan insanlar bir de kriminalize edilerek ırkçı politika, söylem ve tutumlarla nefret saldırılarına yol açmakta sığınmacı, göçmen, mültecilerin can ve mal güvenliği yanında, toplumsal barış da tehdit etmektedir.

Başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere sığınmacı, göçmen, mültecilere yönelik cinsel istismar, ekonomik ve fiziki şiddet, işkence ve kötü muamele artmaktadır.

Nitekim Ankara’nın Altındağ ilçesinde, İstanbul Esenyurt’ta yaşanan ırkçı saldırılara benzer şekilde şiddet görüntüleri bu sefer de 02 Temmuz 2022 sabahı Osmaniye merkeze bağlı Cevdetiye Beldesi’nde yer alan Geçici Barınma Merkezi ve etrafında meydana gelmiştir. Geçici Barınma Merkezi’nden kaçtığı söylenen sığınmacıların grup halinde sokakta koşarken sivil saldırganların ellerinde silahlarla sığınmacıları kovaladıkları, darp ve işkence ettikleri, linç girişiminde bulundukları ve mültecilere ait olduğu belirtilen ve ölü olup olmadığı anlaşılamayan yaralı bedenlerin görüntüleri basına yansımıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Sivillerin saldırılarına ve linç girişimlerine maruz kalan ve Valilik tarafından “yakalandıkları” ifade edilen sığınmacıların sağlık durumları nedir? Yaralanan, durumu ağır olan veya hayati tehlikesi bulunan ve yaşamını yitiren sığınmacı, mülteci, göçmen var mıdır? Bu konuda kamuoyuna bir açıklama yapılacak mıdır?
- 2- Sığınmacıların tutuldukları yer Geri Gönderme Merkezi değil, de Geçici Barınma Merkezi iken nasıl oluyor da sığınmacılar kaçmaya ihtiyaç duymaktadırlar?
- 3- Valilik tarafından “yakalandıkları” ifade edilen sığınmacılara yönelik ne gibi bir tutum sergilenmiştir? Geçici Barınma Merkezleri’nde sığınmacılara suçlu muamelesi mi yapılmaktadır?
- 4- Osmaniye’de Geçici Barınma Merkezi’nden firar eden yabancı uyruklu kişilere müdahale etmek üzere sahada bulunan jandarma ekipleri ve kolluk güçlerince kalabalıklar halinde motorlara binerek, yollara düşerek, elde sopalar mülteci avına çıkan ırkçı güruha neden müdahale edilmemiştir? Kolluk ırkçı saldırganlarla birlikte mi sığınmacıları aramıştır? Değilse ırkçı linç saldırılarını önlemek için ne yapmıştır?

- 5- Osmaniye’de merkezden kaçan sığınmacılara yönelik insanlık dışı muameleler neden önlenmemiştir? İrkçı saldırganlar kimden/kimlerden cesaret almaktadır?
- 6- Osmaniye’de ırkçı saldırganlar tespit edilmiş, suçlular yakalanmış ve etkin bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 7- Etnik kimlikleri nedeniyle kişilere yönelen hakaret, yaralama ve öldürme eylemlerinin tamamı nefret suçu olup bu nefret suçunu işleyenlere karşı başlatılan etkin bir soruşturma bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise soruşturma başlatılan kişi sayısı kaçtır?
- 8- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’ne bağlı, Osmaniye merkeze bağlı Cevdetiye Beldesi’nde bulunan Geçici Barınma Merkezi’nde mültecilerin terk etme nedenleri olarak insan hakları ihlalleri, can güvenliği ve koşulların kötü olması iddiaları bulunmaktadır. Bu iddialar doğru mudur? Bu konuda merkeze yönelik herhangi bir denetleme/ inceleme/soruşturma başlatılmış mıdır?
- 9- Son beş yıl içinde Türkiye’de yaşayan mülteci/göçmen/sığınmacılara yönelik kaç saldırı olmuştur? Bu saldırılar sonucu kaç mülteci-göçmen-sığınmacı yaralanmış ve yaşamını yitirmiştir?
- 10- Son beş yıl içinde mültecilere/göçmenlere/sığınmacılara yönelik saldırıları gerçekleştiren kaç kişi tutuklanmış ve ceza almıştır?
- 11- Bakanlığınızca mültecilere/göçmenlere/sığınmacılara yönelik nefret söylemi ve ırkçı saldırıların önlenmesi ve mültecilerin/göçmenlerin/sığınmacıların güven içinde yaşamlarının sağlanması amacıyla alınan tedbirler nelerdir?
- 12- Bakanlığınızın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin ayrımcılık yasağını düzenleyen ve 18 Nisan 2021 tarihinde imzalanmış bulunan 12 No’lu Protokolün onaylanması ve uygulanmasına yönelik herhangi bir girişimi bulunmakta mıdır?
- 13- Van’da içinde Afgan mültecileri taşıyan bir minibüsün kolluk tarafından taranması sonucu 1 çocuk yaşamını yitirmiş, 4’ü ağır 10 kişi yaralanmıştır. Bakanlığınız sorumluluğundaki bu ağır insan hakkı ihlali ve yaşam hakkı ihlali içeren eylem konusunda bir yaptırımınız olacak mıdır? Hukuki, insani vicdani olmayan bu asimetrik güç kullanımının sorumluları açığa çıkarılıp yargılanacak mıdır?